

Wycliffenytt

1/2024 / ÅRGANG 46 / WYCLIFFE.NO / SAMMEN OM BIBELOVERSETTELSE

Bibelen når lenger ut

› Når statistikken begeistrer! › Bibelfeiring i Sentral-Asia › Apostlenes gjerninger i vår tid

Ansvarlig utgiver: Wycliffe
Postboks 6625 St. Olavs plass, 0129 Oslo
info@wycliffe.no | wycliffe.no
Organisasjonsnr 980334600
Besøksadresse: Bernhard Getz' gate 3, Oslo
Telefon: + 47 22 93 27 80

Ansvarlig redaktør: Agnes Lid
I redaksjonen: Elisabeth Kvilesjø Berg og
Ane Bollestad Røed
Daglig leder: Agnes Lid

Styret: John Vidar Larring (styreleder),
Marianne Braseth (nestleder), Geir Edvin Frøen,
Grete Haukeland Frøen, Solvår Ask Isene, Ragnar
Sagdahl, Svend Ole Kvilesjø, Hillebrand Dijkstra,
Nate Roaldsnes

Gavekonto: 3000 15 45546
Vipps: 520 000
Frivillig abonnement: kr 200
Medlemskontigent: kr 350

Wycliffes medarbeidere og driften av kontoret
er avhengig av økonomiske gaver. Disse kommer
hovedsakelig fra menigheter, organisasjoner
og enkeltpersoner som øremerker beløpene til
ønsket formål.

Norske bibeltekster er hentet fra Bibel 2011

Der vi har en * foran eller etter et språknavn
betyr det at det er et dekknavn.

Design: Torunn Hvale Melbø
Forsidebilde: Weimin Lin
Wycliffe Global Alliance

Wycliffe

Wycliffe er en tverrkirkelig misjonsorganisasjon.
Formålet er å bidra til at bibeloversettelse,
alfabetisering, språkforskning og utviklings-
arbeid finner sted blant folkegrupper som
har behov for det. Wycliffe har utsendinger i
Afrika, Asia og Mellom-Amerika.

LEDER

AGNES LID / DAGLIG LEDER

Når statistikken begeistrer!

Hver høst offentliggjøres nye tall for oversatte bibler og kartlagte behov innen bibeloversettelse. Tall blir samlet inn fra en rekke organisasjoner i den globale bibeloversettelsesbevegelsen. Statistikk høres tørt ut, men når det gjelder dette, er det alt annet enn kjedelig.

Det har nemlig skjedd en enorm vekst de siste 50 årene! Her er noen tall som illustrerer dette: I 1970 hadde 262 språk hele Bibelen. I år 2000 hadde dette tallet økt til 422. Men veksten fortsetter. I 2012 var tallet 518, i 2016 var det 636, og nå i 2023 er vi oppe i 736 komplette bibler! Veksten de siste ti årene har vært på hele 40%! Disse tallene gjelder hele Bibelen, og en av disse nye biblene kan du lese om i dette bladet. I tillegg er Det nye testamentet publisert på 1658 språk, og ytterligere 1264 språk har enkeltbøker fra Bibelen oversatt. Totalt har 3658 av verdens språkgrupper nå tilgang på hele eller deler av Bibelen!

Og det pågår arbeid i rundt 3300 språk i dag! Det anslås at personell tilknyttet organisasjonene i den globale Wycliffe-alliansen er engasjert i rundt 80 % av disse språkprosjektene (www.wycliffe.net/resources/statistics).

Med tanke på at det finnes over 7000 levende språk i verden i dag, forstår vi at jobben ikke er helt ferdig ennå. Situasjonen er likevel oppmuntrende. En del språk har ikke behov for oversettelse ettersom de ikke er livskraftige nok, og andre grupper er flerspråklige slik at de har flere «hjertespråk». Det blir derfor estimert at det kun er behov for å starte arbeid i 1268 nye språk.

Selv om hvert språk vil kreve mange

års arbeidsinnsats før Bibelen er oversatt, må vi se de lange linjene her. Vi har bortimot 2000 år med oversettelses-historikk bak oss, og i det tidsperspektivet er veksten vi ser i vår tid, enorm. Aldri før i verdenshistorien har Guds ord nådd ut til så mange språkgrupper. Vi forstår også at målstreken er i sikte.

Hva kan vi si om de språkene som gjenstår? Omtrent 20 % av dem er tegnspråk. Av verdens 380 tegnspråk har nå 65 fått deler av Bibelen oversatt, men fortsatt finnes bare én komplett tegnspråkbibel, nemlig på amerikansk tegnspråk. Det satses for tiden mye på tegnspråkoversettelse, og det betyr at

verdens døve vil få helt nye muligheter til å ta til seg Bibelens budskap. Ellers er det i stor grad små minoritetsspråklige grupper som gjenstår, og samlet teller de ca. 100 millioner. Men selv om de er få og små i verdensmålestokk, tror vi at de er elsket og sett av Gud. Kartet under viser hvor mange språk som står igjen på de ulike kontinentene.

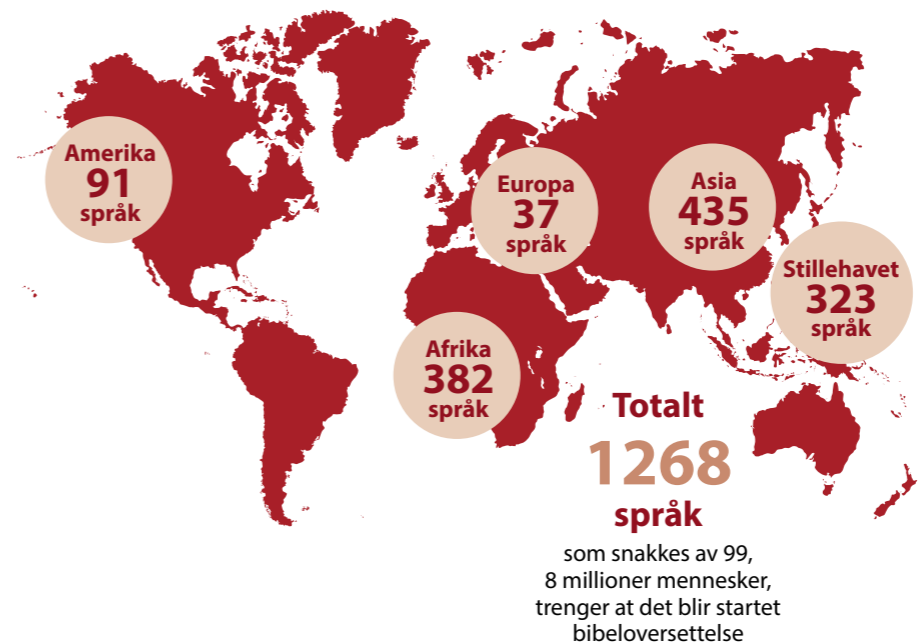
For Europas del er det primært ulike tegnspråk, rom-språk, og urfolksspråk som gjenstår. De europeiske Wycliffe-organisasjonene, sammen med samarbeidspartnere i bibelselskapene og andre organisasjoner, retter nå i

økende grad oppmerksomheten mot språkene som er i vår egen verdensdel. Her i Norge står Bibelselskapet i spissen for arbeidet med tegnspråkoversettelse og oversettelse til de samiske språkene. Vi i Wycliffe heier på dette og gleder oss over alle fremskritt som blir gjort.

Dette er ikke tiden for å legge inn årene. Tvert imot – vi ønsker å øke innsatsen slik at vi kommer i mål innen én generasjon. Mange vil huske «Visjon 2025» som ble lansert rundt årtusenskiftet. Det var en dristig visjon som lignet mer på en uoppnåelig drøm. Denne drømmen besto i å få se oversettelse komme i gang på alle språk som hadde behov for det, innen 2025. Det ville innebære en utrolig økning i tempo, nye måter å arbeide på, mange flere aktører, og – ikke minst – Guds hjelp. Nå som vi nærmer oss 2025 ser vi at drømmen i stor grad ser ut til å bli virkelighet. Wow!

Altså: et stadig voksende antall språk får tilgang til Bibelen, det pågår oversettelse i 2800 språk, men vi tror det fortsatt er behov for oppstart i over 1200. La oss ikke slakke ned, men stå på videre. Vi kan la oss inspirere av disse korte vitnesbyrdene vi nylig har fått fra Sentral-Asia:

– Å ha hele Bibelen på morsmålet vårt betyr at Gud liker språket vårt og verdsetter oss. Ja, det viser at Gud elsker oss!
– Det å ha Ordet på mitt språk, å kunne lese det og be på mitt språk er veldig viktig for meg. Vi har skjønnet at Gud kan alle språk, også vårt! ■

” Et stadig voksende antall språk får tilgang til Bibelen, det pågår oversettelse i 2800 språk.

Bibelfeiring i Sentral-Asia

Tidligere tenkte jeg at det som skjedde i november 2022 var høydepunktet i oversettelsesprosjektet til umit-språket. Da hadde hele Bibelen, etter nesten 30 års arbeid, blitt publisert. Men nå tenker jeg at jeg har vært del av noe som er enda større.

TEKST TERJE*, MANGEÅRING MEDARBEIDER I UMIT

I november 2023 reiste jeg til Almaty, Kasakhstan sammen med en delegasjon fra Wycliffe for å være sammen med kristne fra umit-folket for å feire at de nå har fått Guds Ord på sitt morsmål. De stelte i stand en feiring som varte i tre dager, en «toi», noe som betyr fest.

Veien til hjertene

Det er en viktig grunn til at jeg setter denne feiringen høyere enn publiseringen for ett år siden. En publisert bibel som ligger på en hylle i et lager er til liten nytte. Ordet kan kun bære frukt dersom det blir lest og finner veien til folks hjertene. Og nå ble vi invitert til en bibelfeiring der troende som lovpriser Gud for hans Ord, ønsker å lese og bruke det i sine daglige liv. Våre brødre og søstre tok initiativet til feiringen og planleggingen av det hele, ikke i sitt eget hjemland, men i det noe mer åpne landet Kasakhstan.

Naturligvis var det hilsener og taler av representanter fra kirker og organisasjoner som har bidratt med personell og finansiering til oversettelsesprosjektet. Daglig leder for Wycliffe Norge, Agnes Lid, talte om status for bibeloversettelse globalt og kunne fortelle at umit-folket nå er en av 736 språkgrupper i verden som har hele Bibelen på sitt morsmål. En representant fra SIL Bolshoi ga en oppsummering av SILs arbeid i den tidligere Sovjetunionen, mens lederen av Wycliffe Korea fortalte om historien til den koreanske kirken, og om da Bibelen ble oversatt til koreansk for 140 år siden. Avslutningsvis fortalte pastoren i Seoul Baptist Church, om sin egen menighets misjonshistorikk med umit-folket, ettersom ettersom kirken har bidratt til oversettelsesarbeidet helt fra starten. Bidragsytere til oversettelsesprosjektet som var forhindret fra å komme, sendte video-hilsen.

Lengsel etter å gi det videre

Innslagene bidro til at umit-folkets feiring og takknemlighet for Bibelen ble satt i en større kontekst, og at de nå kunne se på sitt eget folk som et folk med ressurser som ►

” **Nå ble vi invitert til en bibelfeiring der troende som lovpriser Gud for hans Ord, ønsker å lese og bruke det i sine daglige liv.**

*umit betyr 'håp' på dette språket og er et dekknavn på språk/prosjekt.

” Vi har forstått at Gud kjenner alle språk.

kan bistå andre som ikke enda har fått Bibelen på sitt eget språk. Dette ledet samlingen til forbønn og støtte for oversettelsesarbeidet til et nært beslektet språk, taulu*, som jeg selv er en del av nå. Brødre og søstre fra umit-folket uttrykte en lengsel etter å kunne gi det de selv har fått, videre til andre.

Representanter fra andre samarbeidsorganisasjoner som ikke hadde mulighet til å delta på feiringen, sendte videohilsener. Lokale pastorer talte, sterke personlige vitnesbyrd ble delt, og i tillegg var det lovsang og bønn.

Det er vanskelig å beskrive den gode atmosfæren og gleden i feiringen. Det var latter, tårer og klemmer. Det var mye god mat, gode samtaler, ballonger,

fargerike dekorasjoner, leker og dans. Vi fikk mulighet til å spørre noen fra umit-folket om viktigheten av å ha Ordet på morsmålet og vil dele noe av det som ble sagt.

– Gud kjenner alle språk

På et av bordene satt det tre generasjoner – en liten jente på et år, moren hennes og bestemoren hennes. Vi spurte bestemoren:

– Hvordan er det for deg å ha Bibelen på morsmålet ditt?

Hun svarer:

– Det er veldig viktig for meg. Nå kan Ordet gå rett inn i hjertet mitt! Når jeg leser det på nabospråket, går det ikke inn på samme måte.

Vi stiller samme spørsmål til datter-

en hennes, moren til den unge jenta.

Hun sier:

– Det å ha Ordet på mitt eget språk, å ha muligheten til å lese det på mitt eget språk er veldig viktig for meg. Vi har forstått at Gud kjenner alle språk. I Islam må man lese Koranen på arabisk, men vår Gud forstår alle språk.

Vi ser på den unge jenta, og spør moren videre:

– Hva vil det bety for den neste generasjonen at dere nå har Bibelen på umit?

Moren tenker en stund før hun svarer:

– For den neste generasjonen vil det være lettere å forstå Bibelen siden vi allerede har et grunnlag av forståelse som vi kan gi videre til dem. Våre foreldre måtte lære bibelske sannheter på egen hånd.

Svarene hennes får oss til å forstå at oversettelsesarbeid har ringvirkninger som når lenger enn vi vanligvis tenker!

Feiringen – en stor inspirasjon

Jeg tror at alle gjestene kom hjem fra feiringen med en følelse av at Gud hadde vært til stede. Jeg har lyst til å uttrykke en stor takk til dere som har vært med å støtte oversettelsesarbeidet av Bibelen på umit gjennom bønn og gaver. Takk for at dere også var med og be for feiringen! Gud holdt sin hånd over oss og velsignet oss. All pris og ære til ham, ikke bare for at feiringen gikk så bra, men også for hvordan feiringen var til så stor inspirasjon for oss alle som deltok. Jeg stoler på at Gud vil fortsette å styrke umit-folket og motivere dem til å nå ut til sine naboer i Sentral-Asia.

Apostlenes gjerninger i vår tid: første-generasjon kristne gir troen videre

Det er første gang Wycliffe i Norge har bidratt med personell i et prosjekt der hele Bibelen nå er fullført. En milepæl er nådd! Det var stort å se vår egen Terje* stå foran de kristne med en hel Umit-bibel i hendene og tårer i øynene.

TEKST ELISABETH KVILESJØ BERG

Terje ble tilknyttet prosjektet i 1997, og begynte som eksegetisk

rådgiver for oversettelsen av Det gamle testamentet i 2000, utsendt av Misjonssambandet og Wycliffe. En liten delegasjon fra Wycliffe fikk i november 2023 være med på feiringen sammen med 150 kristne som hadde reist i inntil tre dager med buss og tog for å delta på innvielsen av Bibelen i Almaty.

– Å være med på innvielsen av Umit-bibelen var en uforglemmelig opplevelse som har satt dype spor i oss som var til stede, forteller Elisabeth Berg.

– Med egne øyne fikk vi se at arbeidet bærer frukt. Det var rørende å se de kristne, som lever under forfølgelse i hjemlandet, samlet for å hylle Jesus

med takknemlighet og glede over å endelig eie hele Guds ord på sitt eget morsmål! Den årelange drømmen om å få hele Bibelen, var endelig blitt virkelighet! Svein Martin Lid legger til: – Hvis jeg skal forklare det vi var med på med ett ord, vil jeg bruke ordet «gledesfest»!

– Lovsangen var fylt med kraft og jubel, og høyrøstet og samstemt både - både for dem som ikke ennå har Bibelen, men også for at flere av deres venner og familie skal få et møte med Bibelens Gud, slik de selv har fått, forteller Elisabeth Berg. – Vi fikk høre sterke vitnesbyrd om hvordan Gud hadde virket blant dem og deres venner. De kristne strålte av kjærlighet, og vi ble invitert med inn i feiringen. Det var lett å kjenne at vi alle var del av

Guds store familie. Når tekster fra både Det nye- og Det gamle testamentet ble opplest i forsamlingen, var det tydelig at de kristne var dypt takknemlige for Bibelen.

Vekkelse parallelt med at Bibelen ble oversatt

Veien mot å få Bibelen på umit har en interessant historie som involverer trofaste folk fra flere land. Det hele begynte med at et ungt par flyttet til et land i Sentral-Asia tidlig på 90-tallet, for å bidra i oversettelsen av Det nye testamentet. Men først måtte ekteparet lære seg umit. En dame ved navn Tesha*, som var muslim og jobbet som lærer, ble utvalgt til å undervise dem i umit. Læreren skjønte lite av hvorfor dette ek-

teparet ønsket å lære seg hennes språk og kultur. Hvorfor de ønsket å oversette Bibelen, skjønte hun enda mindre av.

Tesha var med å gi tilbakemelding på oversettelsen, og åtte år etter at hun ble kjent med ekteparet, bestemte hun seg for å følge Jesus. Teshas familie er den første familien blant umit-folk med tre generasjoner kristne.

Under et av møtene ble det fortalt vitnesbyrd. En dame vitnet om hvordan hun og hennes familie hadde kommet til tro på Jesus. Ikke lenge etter at hun selv møtte Jesus, kom også alle de fire søstrene hennes til tro. Faren til Tesha var død, og moren på 80 år ble rasende over deres valg. Hun gråt, ropte og forbannet dem. I sin skam ville hun ikke lenger vedkjenne seg døtrene, og i ti

og ekteparet, har umit-folket fått tilgang til hele Bibelen på sitt eget språk! Den er tilgjengelig på internett eller som app på mobilen. Likevel, drømmen om å ha en fysisk bibel i hendene som de kan holde og bla i, er fortsatt en drøm. Selv om Bibelen allerede er trykket, har myndighetene ennå ikke godkjent at den importeres til landet. De kristne venter håpefullt på den dagen de kan holde Guds ord i sine hender, og gi boka videre til sine barn og barnebarn.

Stor glede over Bibelen på eget språk

Usmon*, en mann som har fått tak i bibel fortalte: – Det er mye lettere å lese i Bibelen når du har den i papirutgave, enn på app. Det er noe spesielt med å føle papiret og se bokstavene. Han sa også: – Det at Bibelen ble oversatt til vårt språk, var en viktig oppfyllelse av en drøm. Siden jeg ble en kristen i 2002, har jeg ønsket meg en bibel på språket mitt. Helt fra jeg fikk Bibelen i hendene, har jeg takket Gud hver dag! Enda en gang vil jeg takke Gud for at hele Bibelen er utgitt. Gud velsigne alle som har vært med å bidra til oppfyllelsen av denne drømmen!

år sa hun: «Nå har jeg bare en sønn». Det var først etter at sønnen døde, at morens hjerte begynte å mykne. Hun ble syk, og en dag viste Jesus seg for henne i et syn: Jesus tok henne i hånden og reiste henne opp. Deretter så hun Muhammed, men han var taus. Så sa Jesus, «Hun er min». Moren tok imot Jesus og ble døpt, 90 år gammel. Hun ba døtrene om tilgivelse. Siden hun ikke kunne lese, ble bibeltekstene lest høyt for henne. Ikke lenge etter døde hun.

om de kristne lever under press og forfølgelse, lar de seg ikke stoppe av det. Ofte har de måttet finne kreative måter å møtes på. Noen ganger står de opp klokken tre om morgenen for å ha hemmelige samlinger i hjemmene. Andre ganger later de som om de feirer en bursdag, men i virkeligheten feirer de også gudstjeneste. Situasjonen for de kristne i dag er likevel noe lettere, ettersom de har fått tillatelse av myndighetene til å ha én lovlig registrert kirke.

Takket være modige umit-kristne som turte å jobbe sammen med Terje

En kirke vokser frem mens Bibelen oversettes

Da arbeidet med Det nye testamentet nærmet seg slutten, trodde dette ekteparet at oppdraget var over. Men Gud hadde andre planer. På en konferanse i utlandet ble de kjent med Wycliffes utsending Terje, og han sluttet seg til arbeidet med å oversette Det gamle testamentet. Det nye testamentet ble utgitt i 2004, og da var oversettelse av Det gamle testamentet allerede i gang.

Nå, mange år senere, er det en voksende kirke blant umit-folket. Selv

Vil du være med å be for umit-folket?

Be om at Bibelen blir godkjent av myndighetene slik at den kan bli distribuert til de kristne. Gjennom å lese Guds Ord får kristne styrke og mot til å stå faste i troen. Be også om at Guds Ord skal nå ut til de mange som ennå ikke kjenner ham.

Ikke overse grammatikken!

Det er nødvendig med grundig grammatikk-arbeid for å kunne gjøre en god jobb med oversettelse av Bibelen. Dersom man oversetter setninger direkte fra et språk til et annet, vil man støte på en del problemer. Forstår man forskjellene mellom språkene, er det lettere å gjenkjenne og takle disse problemene.

TEKST OLAV BRENNSETER

Men hvorfor må vi jobbe med grammatikken? Jo, mahou har en grammatikk som er ganske annerledes enn fransk, det eneste språket mange har lært på skolen. Hvis man prøver å oversette setninger direkte, støter man på problemer. Det er lettere å gjenkjenne og takle disse problemene, når man forstår forskjellene mellom språkene bedre.

Her er noen eksempler på viktige forskjeller vi har oppdaget. Kanskje kan disse eksemplene gi en følelse av hvordan det er å jobbe med språk som er helt annerledes enn norsk?

Rekkefølge av ord viktig

Mahou er ekstremt nøye på rekkefølgen

på ord. På norsk kan vi sette forskjellige ting først i setningen, for å framheve det: «Jeg hørte en bil ute i gata», kan bli til «en bil hørte jeg ute i gata», eller «ute i gata hørte jeg en bil». Setningene betyr stort sett det samme, men vekten ligger på forskjellige ting. På mahou er det nesten ingen ord som kan flyttes rundt i setninger. Men i stedet har man et eget ord, «le», som man kan sette etter det ordet man vil framheve. «En bil hørte jeg ute i gata» blir «Jeg hørte en bil-le ute i gata». Dette er det ekstra viktig å være klar over når vi jobber med bibeloversettelse og skal oversette Det nye testamente fra gresk, for gresk har enda friere ordstilling enn norsk. På mahou blir man pent nødt til å sette ordene i sin faste rekkefølge. Da gjelder det å huske at man

Foto: RG

Relasjonsbygging er viktig i misjon!

har andre verktøy for å framheve ting.

Vi har også oppdaget at man skal være ytterst forsiktig med å bruke «som» på mahou, for det betyr noe litt annet enn på norsk (og fransk og gresk). Ta for eksempel Lukas 2,5: *Josef dro opp til Betlehem for å la seg innskrive sammen med Maria, sin trolovede, som ventet barn.* Det er fullt mulig å oversette dette direkte til mahou, og få en setning som betyr noe. Men betydningen er ikke rett! En mahou som hører «sin trolovede, som ventet barn», vil tenke at Josef må ha hatt andre trolovede, som ikke

ventet barn. Poenget med som-setninger på mahou er nemlig å plukke ut noe eller noen blant flere andre. Vi gjør det noen ganger på norsk også: «Hvem var det som tok den?» «Det var den mannen som løp bortover dit.» Her er det tydelig at «som» er en hjelp til å plukke ut én mann blant flere kandidater. Problemet er at på mahou er det dette som er den normale måten å forstå som-setninger på. Og dermed blir det problemer hvis man ikke passer på sammenhengen. «Disiplene som var i båten» - betyr det at det var andre disipler som

ikke var med? «De hellige som er elsket av Gud» - betyr det at det er noen hellige som ikke er elsket av Gud? Kanskje? Det står strengt tatt ingenting om det på gresk eller fransk. Men hvis det ikke skal være åpent for flere tolkninger på mahou, må vi omformulere det.

Jeg kunne nevnt mange andre små og store forskjeller mellom språkene vi jobber med. Men dette var noen eksempler på at en grammatikk-workshop kan være veldig nyttig for å kunne takle de utfordringene vi møter i arbeidet med å oversette Bibelen.

Foto: RG

Fra en grammatikk-workshop i oktober 2023. Her er Olav avbildet sammen med kursholderne og koordinatoren, samt fem medlemmer fra mahou-teamet, og to fra nglwa-teamet.

Foto: Privat

Familien Brennsæter

I 2019 ble familien Brennsæter sendt av NLM til Elfenbenskysten (Côte d'Ivoire) for å bo og jobbe blant Mahou-folket. Sammen med en gruppe mahou-oversettere arbeider Olav med å oversette Det nye testamente. Grunnet helseutfordringer, flyttet Jofrid og Olav tilbake til Norge med sine to barn i desember 2023. Olav er utsending for både NLM og Wycliffe og fortsetter oversettelsesarbeidet sammen med Mahou-teamet via internett og jevnlig reiser.

Hvorfor skal man oversette Bibelen til tegnspråk, kan ikke døve bare lese Bibelen?

Sigrid Hansen-Ekenes er Wycliffes utsending til Madagaskar, og den 6.–9. november i fjor deltok hun på en konferanse i England som handlet om bibeloversettelse til tegnspråk. I artikkelen forteller Sigrid fra konferansen og hvorfor det er så viktig at Bibelen blir oversatt til tegnspråk.

TEKST OG FOTO SIGRID HANSEN-EKENES

Det er nettverket IEWG (International Ecumenical Working Group for Deaf Ministry) som er arrangør for konferansen, og de har vanligvis en konferanse hvert 2. eller 3. år. Temaet for konferansen varierer hver gang, og akkurat i år handlet det altså om bibeloversettelse til tegnspråk.

I august 2022 flyttet familien vår på fem til Madagaskar for å jobbe med bibeloversettelse, og min oppgave her retter seg mot bibeloversettelse til gassisk tegnspråk. Derfor var det veldig nyttig for meg å kunne delta på konferansen og treffe andre som jobber med, eller ønsker å jobbe med, det samme.

På konferansen var vi omkring 80 deltakere og bidragsyttere, og det var folk fra Norden og noen andre

land i Europa, i tillegg til en fra Kenya. Døveprest Henri fra Madagaskar skulle også deltatt, men fikk ikke visum tidnok. Derfor representerte jeg dessverre Madagaskar alene.

Menneskene som er knyttet til IEWG-nettverket jobber i døvekirker i sine land. I flere av landene er kirkene engasjert i oversettelse av Bibelen til tegnspråk. Det har skjedd masse på dette området de siste 5–10 årene, og nå er det mange språk som har små eller store deler av Bibelen oversatt til sine nasjonale tegnspråk.

Nå er det kanskje mange spørsmål som dukker opp i hodet ditt.

– «Bibelen på tegnspråk? Hvordan ser det ut? Skriver man tegn, eller er det tegninger?»

– «Flere nasjonale tegnspråk? Jeg

trodde tegnspråk var internasjonalt?»

– «Hvorfor skal man oversette Bibelen til tegnspråk, kan de ikke bare lese Bibelen – døve kan vel lese?»

Her er noen korte svar på disse viktige spørsmålene. Bibelen på tegnspråk er på video. Tegnspråk er ikke internasjonalt; det finnes over 300 nasjonale tegnspråk. Disse skiller seg fra talespråkene i samme land, både i grammatikk og setningsstruktur, og fordi tegnspråk er et gestuelt-visuelt språk, i motsetning til talespråk som er auditiv-vokalt. Det gjør at talespråk og tegnspråk skiller seg mye fra hverandre, og derfor er det fullt mulig å kunne for eksempel norsk tegnspråk uten å forstå norsk skriftspråk.

For mange døve er det nasjonale tegnspråket førstespråket og hjertespråket. Derfor er det viktig at bibelen også blir oversatt til tegnspråk, sånn at Guds ord

” For mange døve er det nasjonale tegnspråket førstespråket og hjertespråket.

også kan treffe døve på en måte bare hjertespråket kan.

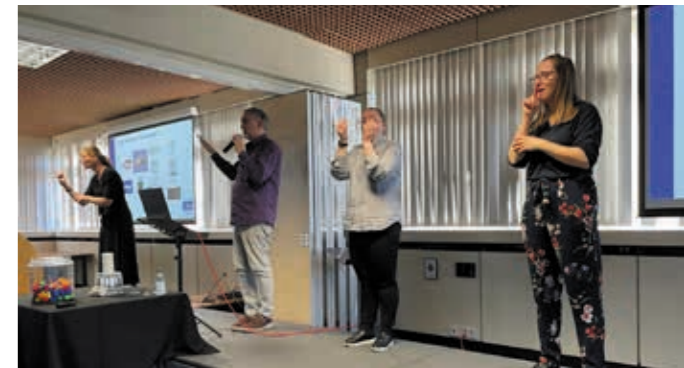
På denne konferansen var vi flere bidragsyttere, som til sammen tegnet opp store deler av det komplekse bildet av oversettelse til tegnspråk. Etter to foredrag hver dag jobbet vi i grupper. Vi hadde blant annet praktiske oppgaver som gav oss en smak av hvor vanskelig det er å oversette noe. Hvordan sikre seg at en ikke lar seg påvirke av majoritetsspråket, og automatisk ta inn ord og uttrykk vi kjenner fra det språket vi er vant til å lese Bibelen på? Og spesifikt for tegnspråk – hvordan uttrykke eller ikke uttrykke følelser i oversettelsene? Hva slags ansiktsuttrykk hadde Abraham da han skulle til å ofre Isak? Det står det ikke noe om i grunnteksten, men i en tegnspråkoversettelse må en ta stilling til slike spørsmål, fordi ansiktet og hele kroppen er med når en beskriver hvordan noe skjer.

Vi hadde også gruppediskusjoner hvor vi prøvde å svare på andre viktige spørsmål, og delte erfaringer fra eget arbeid. Hvordan starter et oversettelsesprosjekt? Hvordan skal de ferdige tekstene gjøres tilgjengelige i

etterkant? Hva slags programvare og tekniske hjelpemidler finnes det? Hvordan sikre at kontrollen over og eierskapet til oversettelsesprosjektet sitter i de lokale døvemiljøene, og ikke styres av dem som bidrar med penger til prosjektet? Mange spennende og viktige diskusjoner.

I tillegg til fulle dager med faglig program hadde vi selvfølgelig gode kaffepauser og måltider hvor vi ble kjent og knyttet viktige kontakter. Vi står ikke alene i arbeidet, og vi kan dra nytte av hverandres erfaring og kompetanse inn i et krevende og spennende arbeid. Og jeg drar hjem med utvidet kunnskap og utvidet nettverk, og gleder meg til å jobbe videre inn mot Bibelen på tegnspråk på Madagaskar.

Sigrid og Kristoffer er utsendt i samarbeid med NMS og DELK.

Ønsker du å se eksempler på hvordan Bibelen på tegnspråk kan se ut?

Da kan du besøke disse nettstedene:
www.dovekirken.no/ressurser/tegnbibel (norsk tegnspråk)
www.deafbible.com (over 50 ulike tegnspråk)

Bønn om fred i Etiopia!

Når to eller tre personar er ueinige, er det ikkje alltid lett å finne ei løysing. Når to eller tre etniske grupper med fleire hundre tusen menneske er ueinige, krev det ofte diplomati å finne ei løysing på konflikten. Ein tredjepart kan hjelpe til med å lede ein dialog og forhandle fram dei nødvendige endringane for å mekle fram ei løysing.

TEKST OG FOTO NATE ROALDSNES

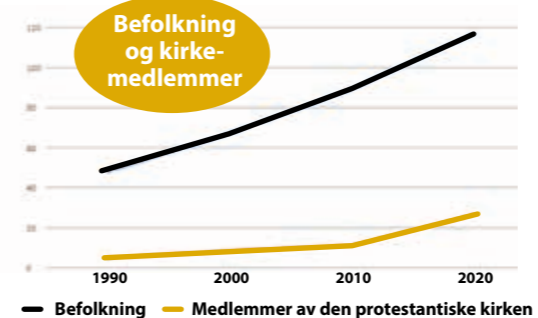

Dei siste åra har det vore ein urovekjande auke i konflikt mellom dei tre hovudgruppene, konso, ale og dirashe i Sørvest-Etiopia der Wycliffe har hatt eit bistandsprosjekt. Konflikten, som i stor grad har sitt utspring i ulike etnisitetar, har ført til tap av liv og øydelegging av eigedom på alle sider. Hemndrap har vorte vanleg, og håpet om ei løysing minkar for kvar dag.

Vil byråkratiske løysningar fungere?

Som svar på konflikten har den føderale regjeringa nyleg mekka fram ei avtale om å endre dei administrative grenselinjene. Dette tiltaket fører til at det administrative området for kvar etnisk gruppe blir løfta til ein «sone», eitt steg under ein «region» (fylke). Sjølv om byråkratiske løysingar ikkje kan lovfeste endringar som lækjer hjartet til folket, har det ført til ei våpenkvile mellom dei stridande partane. Takk Gud for freden!

Dessverre har etnisk-relatert konflikt auka i Etiopia dei siste 30 åra. Dette til tross for at den protestantiske kyrkja har meir enn dobla seg i nasjonal prosentdel og nær femdobla talet på medlemmar i same tidsrom. Veksten til kyrkja har ikkje ført til fredelig sameksistens mellom folkeslag, og det vil halde fram med å vere ei utfordring for den komande generasjonen.

” **Programmet trener folk i korleis dei kan løyse ueinigheiter på ein fredfull måte, korleis setje pris på dialog, og korleis oppnå harmoni i mangfaldet.**

Bistand, ein reiskap for å byggje fred

Wycliffe si bistandshjelp prøver å gjere folk i stand til å kunne takle utfordringane rundt den etniske konflikten frå to sider. For det første støttar vi eit utdanningsprogram kalla «Sosial Emosjonell Læring», som har som mål å lære opp skuleborn, lærarar og andre tilsette i skulane om viktigheita av fred, stabilitet og eit sunt læringsmiljø. Programmet trener folk i korleis dei kan løyse ueinigheiter på ein fredfull måte, korleis setje pris på dialog, og korleis oppnå harmoni i mangfaldet. For det andre er det vårt håp at når minoritetar blir

lesekyndige på morsmålet sitt, vil dei oppdage og bruke morsmålsressursane som allereie eksisterer - særleg Guds ord. Kristne som les Bibelen, får eit møte med Jesu radikale bodskap om kjærleik. Som Paulus seier i brevet til Galatarane, går denne kjærleiken ut over etnisitet, sosial status og kjønn. *Her er ikkje jøde eller grekar, her er ikkje slave eller fri, her er ikkje mann og kvinne. De er alle éin i Kristus Jesus (3,28).* Evangeliet har kraft til å forvandle hjartet og skape varig fred, og det er vår bøn for folket i Sørvest-Etiopia. Takk for din støtte.

Bli fastgiver til bistand!

Siden Wycliffes egenandel til bistand tidobles av NORAD, vil din gave nå ekstra langt!

Gå inn på wycliffe.no/bistand og bli fast giver!

QR-koden tar deg direkte til nettsiden

Feiring av Umit-bibelen

Fredag 26. januar inviterer vi alle våre venner til å bli med på feiringen av Umit-bibelen! Du er hjertelig velkommen til festkveld sammen med Wycliffes stab, styre og personell knyttet til Umit.

Tid: 19.30

Sted: Skjærgårdsheimen på Flekkerøya, basen til Ungdom I Oppdrag Kristiansand

Wycliffes årsmøte og inspirasjonssamling

Onsdag 24. april 2024 inviterer vi til årsmøte og inspirasjonsdag i Frelsesarmeens lokaler vis-a-vis Wycliffe-kontoret i Oslo.

Årsmøte: 10–12

Lunsj og inspirasjonssamling: 12–ca.16

I november og desember i 2023 ringte vi mange i kontaktlisten vår. Vi takker for gode samtaler og veldig god respons på spørsmål knyttet til givertjeneste. Takk til alle som står sammen med oss i arbeidet for å oversette **til hjertespråket!**